

Proloog

1

ÄRGATES MÕISTAB TA, ET keegi on tema virgumist oodanud. Aga ta ei näe kedagi, tunneb vaid kohalolu nagu järjest tugevamaks muutuvate tunnete pilve. See voogab temast üle, tagantpoolt.

Alles nüüd jõuab talle kohale, et ta ei saa liikuda.

Esmalt püüab ta pead pöörata, et näha, kuidas too keegi kuju võtab. See ei õnnestu, kael on justkui kruustangide vahel. Kui ta taipab, et kogu keha on kinni, hakkab vallanduma paanika. Nagu oleks keegi lugenud ta õudus-unenägusid, kus ta liikuda ei saa.

Kuidas ta on lõksus.

Ometi seda ei juhtu. Mitte päriselt. Paanika ei suuda temas juurduda, kuigi jalad on kinni, käed, peopesad, ülakeha.

Ja tal pole aimugi, kuidas.

Kummaline on, et see ei tee eriti haiget. Teisalt tundub, nagu oleksid käed, eriti sõrmed, tuimastatud, meditsiiniliselt tuimastatud.

Hingata saab hästi. Aga ta ei hinga üksi. Nüüd tundub, nagu hingaks timukas talle kuklasse.

Niisked hääletud hingetõmbed.

Tema elu on koosnenud professionaalsest tegevusest ühiskonna äärealadel. Ta on sageli kujutlenud, kuidas oma päevad lõpetab. Peeaegu iga päev on ta kujutlenud oma surma. Ja peaaegu alati on ta suutnud aimata, kes oleks selles stsenaariumis tema kõige tõenäolisem timukas.

Aga mitte nüüd.

Nüüd on ta tõepoolest nõutu.

Vähemalt silmad on vabad. Need on hakanud poolpimedusega harjuma ja nähtavale ilmub sassis, määratlematu, võib-olla tööstusliku taustaga avar ruum. Niiske vana papimaterjal segamini õllepurkidega, mis on nii vanad, et näivad roostes, ja alkoholipudelitega, mille sildid on ammu kokku sulanud arvatavasti muldpõrandaga, süstlad on julgelt kambas piiblilehtedega, ilmselgelt hallitanud vanad riided vedelevad puntras, roostes ja uuemad spreipurgid peegeldavad eri värvi ja eri vanuses grafitit, mis katab seinu nagu aastarõngad puutüvel.

Aga seal leidub ka asju, mis *ei ole* aastaid samas kohas olnud. Ta näeb läikivaid terasrööpaid, mis on püramiididena geomeetrilistesse kujunditesse painutatud, ta näeb mitmemeetriseid üksteise peale laotud papist riskülikuid ja silmab midagi kaugemal, õliga määrdunud seintel.

Tõenäoliselt naeltega on sinna kinnitatud paberilehed. Neid katvat värki võiks ehk nimetada kunstiks. Aga seal on väga hämar, ta ei näe hästi.

Ometi tundub see kõik mõistatuslikult tuttav.

Küllap kujutab ta endale lihtsalt ette, aga näib, nagu oleksid tuttavad isegi hingetõmbed, mis on tulnud nüüd nii lähedale, et piinaja huuled peaaegu puudutavad ta kuklakarvu.

Hingeõhk tundub tuttav.

Aga kui ta selle mõjul pöördub, valitseb seal vaid pimedus. Näo asemel on puhas pimedus. Ei midagi enam kui silmapaar.

Vahetult enne seda, kui vaateväli hägustub ja kõik muutub poolläbipaistvaks, näeb ta pilte seintel selgemalt. Oma üllatuseks tunneb ta need ära.

Need on vanaaja seitse maailmaimet.

Korraga mõistab ta kõike. Ja samas ei mõista ta midagi.

Kõigepealt pihustatakse midagi ta ninna ja maailm muutub teiseks, see haiseb kõrbenud juuste järele, leegitsevad naervad kuradid kobavad üle ta üha enam põleva keha. Siis surutakse midagi vastu ta ülemisi hambaid suhu ja sinna see jääb.

Poolläbipaistev asi sulgub mõnekümne sentimeetri kaugusel ta pea ümber.

Siis kostab kummaline lurisev heli.

Oleks olnud kergendus, kui nüüd oleks kõik pimedaks läinud.

1 . päev

2

KUI ENAM-VÄHEM PIIBELLIK RAHETORM ööl vastu kolmeistkümnendat septembrit laastamistööd tegi, ei otsinud ta varju. Läks hoopis välja. Keeras näo tumeda taevavõlvi poole ja lasi sel tervitada herneterasuuruseid raheteri. See oli nagu tervitus teisest ajastust.

Nüüd näeb Lukas Frisell, kuidas hilissuvehommiku koidupuna üle lahe läikiva pinna sirutuvatesse okstesse põimub. Ta nuusutab õhku, mõtleb hetke ajal, et see lõhnab nagu kastan, ja tõstab silmile binokli. Pilk püüab kaugusest kinni rändlindude parve.

Kõik on endiselt puutumatu loodus.

Kuni rändlinnud lendavad üle ühe ehitise, mis ei kuulu loodusesse, mida inimene pole puudutanud. Läheb veidi aega, enne kui on aru saada, et tegemist on sillaga ja mitte lihtsalt suvalise sillaga. See on Västerbro, sild, mis ühendab suurlinn Stockholmi kahte suurimat saart, Kungsholmenit ja

Södermalmi, ning oma vaatluspunktist esimesel neist jälgib Lukas Frisell lindude parve üle teise saare silueti.

Aga kõigepealt riivavad linnud Långholmeni rohelist kuju. Kui nad jõuavad tegeliku Södermalmini, märkab Frisell muuseas, et lagedale kõrgendikule on kogunenud väike rühm inimesi, kuigi kell pole palju üle kuue. Kuid inimesed ei paku talle eriti huvi. Ta jälgib hoopis linnuparve, kuni see kaob ida pool laiuva väikese sisemere kohale.

Varsti ei saa ta enam segamatult vee ääres kõhutada, ta tunneb juba, kuidas tema poole suunduvad kahtlustavad pilgud varastelt linnas liikujatelt Norr Mälarstrandi promenadilt, mis jääb vaid mõne meetri kaugusele ta selja taha.

Nüüdseks oleks Lukas Frisell ehk saanud juba ametikorterist politseijaoskonna kõrval ära kolida, aga kui ta esimest korda kaheksa aasta järel palka sai, investeeris ta selle kohe kõvemat sorti binoklisse. Justkui poleks ta siiani päriselt harjunud mõttega, et raha on kõige mõõdupuu.

Ta tuleb teisest ajast.

Teisest maailmast.

Tal on vaba päev ja ta otsustab pilkudele mitte tähelepanu pöörata ning püüda oma vaatevälja veel viimaseid rändlinde.

September on rästaste, vintide, partide ja röövlindude rändeaeg. Eelmine jälgitud parv koosnes partidest, seekord loodab ta näha mõnd korralikku Aafrikasse suunduvat röövlindu. Parimal juhul kalakotkaid. Või vähemalt veidi haruldasemaid linnuliike, nagu sinirindasid või punaselg-õgijaid.

Ta hoiab binoklit üha heledamaks muutaval taeval Västerbro kohal. Veel pole midagi näha.

Aga siis muutub taevavõlv mustalaiguliseks, eikusagilt ilmub üks täpp teise järel. Kui need silla kohale jõuavad, õnnestub Frisellil kindlaks teha, et tegemist on laulurästastega, ja kui need on Långholmenist mööda pühkinud, jääb tema pilk ikkagi pidama inimeste rühmal Söder Mälarstrandi kohal kõrguval künkal. Rühm on suuremaks paisunud.

Inimesed vahivad midagi. Nüüd näeb ta, et midagi toimub Skinnarviksbergeri paljastel kaljunõlvadel. Raske on näha, mis inimeste tähelepanu köidab, kuid see on nii valge, et paistab enam-vähem helendavat.

Frisell suumib objektile, mille ümber inimesed on kogunenud.

Ta kohandab binokli fookust ja sammhaaval muutub objekt selgemaks. Aeglaselt, aga kindlalt ilmub nähtavale skulptuur, mida varem seal polnud.

See on kriitvalge ja peenelt kujundatud ning näib kujutavat antiikset Kreeka jumalat, kes istub võimsal troonil.

Pole hästi näha, kas jumalus toda vastumeelselt ärkavat linna õnnistab või neab.

3

NÜÜD LÄHEB KIIRESTI HÄMARAKS. Ankan ehk Annika Stolt tabab end mõttelt, et need on aasta kõige kurvemad päevad. Õhus leidub veel suve jälgi, kuid nurga taga luuravad juba pimedus ja külm. Aeg-ajalt kiikavad nad sealt kiuslikult välja, justkui selleks, et kinnitada, et mitte miski pole muutunud. Ka sel aastal löövad nad oma küüned halasamatult vaese Põhjamaa rahva turja ega lase lahti enne kui poole aasta pärast.

Kurvameelsuse värin teeb ruumi konkreetsemale kurbussele kadunud kolleegi Anton Lindbergi pärast. Neli kuud tagasi oli mees jäljetult haihtunud. Ta oli astunud vastu kriminaalsele võrgustikule, Hjulsta jõugule, ja Ankan kahtlustas jätkuvalt, et nemad olidki ta röövinud. Röövinud või tapnud. Tõendite puudumine on omaette niidiots. Aga kaugemale sellega ei jõua. Miks nad oleksid pidanud ta röövima? Mis kasu nad sellest oleksid saanud? Taolised mõtted vaevavad teda kogu aeg.

Oma autot Ankanil ei ole, aga vahel laenab ta töölt üheks ööks sõiduki, eriti kui läheb kohtingule linna piirest veidi välja. Kuna töökoht on politseis, võib see harjumus kaasa tuua teatud komplikatsioone. Näiteks siis, kui politseiraadios keegi midagi ütleb ja see teda võpatama sunnib.

Kell on õhtul kaheksa ringis, kui ta üsna ebaõnnestunud kohtingult Häggvikis koju sõidab.

Kuigi kas nüüd just üsna ebaõnnestunud ...? Tegelikult mitte, üks tuletõrjuja oli pakkunud isetehtud kartulikruubivorsti ja just sellist veidi karmimat seksi, mis Ankanile meeldib. Ometi lisandusid jälle mõned punktid nimekirja, mis oli tema sees hakanud välja kujunema, mingil tänapäevasel psühhosotsiaalsel vajadusel põhinevasse halastamatusse naiselike nõudmiste nimekirja. Või siis hoopis meeldib talle see vabam elustiil. Ta kardab, et hakkab tekkima muster, mingit laadi sõltuvus. *Arvudes peitub turvalisus?*

Aga miks seda üldse karta? Ta on suur tüdruk, igati küps isiksus, ja võib elada täpselt sellist elu, nagu ise tahab. Vähemalt mõistlikus demokraatias.

Ankani sisemonoloog katkeb järsult, kui laenatud patrullautos prahvatab kõrvulukustav hääl. Mingi vördjas on jätnud politseiraadio täisvõimsusele. Ta suudab eristada sõnade seast väljendeid *autoga tagaajamine, liiklusõnnetus, ümbersõit, Kallhäll*.

Kallhäll, mõtleb ta, kui näeb sama nime enda ees ülal teetablool. Ta sööstab E4-l Turebergi liiklussõlmes paremasse ritta ja jõuab peagi Barkarby kaudu E18-le. Seal on tekkinud väike ummik ja teisel pool Barkarbystadeni suurt ostukeskust tungib läbi hämaruse esimeste siniste vilkurite valgus. Ankan torkab vilkuri ka oma tsiviilvärvides auto katusele, lülitab sireeni sisse ja hakkab autode vahelt siksakitades läbi põiklema.

Kallhälli liiklussõlmes on kolleegid pannud ümbersõiduks välja oranžid vilkurid, kiirtee on suletud ja

tõkestatud. Kiirtee keskel seisab natuke abitult üks vaene algaja patrullpolitseinik ja suunab lausa elu hinnaga liiklust ümber.

Ta märkab Ankani auto vilkurit ja laseb ta läbi. Korraga meenuvad naisele tema enda värisev alguseaeg ja ta lehvitab noormehele kaastundlikult. Tolle nägu paistab hämaruses ootamatult kahvatu ja see sunnib Ankanit end pingule tõmbama.

See, mis naist suletud teelõigul ees ootab, on igasugust pingutust väärt.

Sealt paistab lausa veresaun.

Ankan on näinud palju liiklusõnnetusi, neist ei saa kunagi kergesti üle. Aga siin on tegemist millegi muuga. Üks patrullpolitseinik sumpab sõna otseses mõttes verelompides.

Ankan tuleb autost välja ja läheb esimese õnnetusse sattunud masina juurde. See on E-klassi Mercedese selle aasta mudel, ja korralikult hunnikusse sõidetud luksusauto on tõenäoliselt olnud obsidiaanmust. Nüüd on see aga eri varjundites punane. Mööda kahjustatud keret roomavad punaselt läikiva teepinna poole laisalt alla veretilgad.

Magusa raua lämmatav lõhn ajab Ankanil südame pahaks.

Autos inimesi ei ole, kuid säärane hulk verd peab olema pärit vähemalt kümnest kehast või umbes nii. Märkamatu läheb ta järgmise sõiduriista juurde. Kaubiku tagaosa on puruks ja seegi sõiduk ujub veres.

Hämaruses jätab see kõik groteskse ja ebareaalse mulje. Nagu stseen psühhedeelsest õudusfilmist. Kaubiku küljelt paistab logo. Ankan otsib välja pabertaskuräti, pühib tekstilt verd ära ja paljastub sõna *Veretransport*.

„Jah,“ ütleb mehehäääl Ankani selja taga. „Veretranspordimasinasse sisse sõitmine toob kaasa erilise tagajärje.“

Häääl tundub tuttav. Naine keerab end ringi. Suletud teelõigu vasakus reas seisavad sähvivate vilkuritega kiirabibuss ning tsiviilvärvides politseiauto, mille vilkurid on

välja lülitatud. Ta märkab politseiauto sees paari siniselt vilkuvat kuju ja seisab siis silmitsi mehega, kellega üsna hiljuti kokku oli puutunud.

„Rahim?“ hüüatab ta.

Politseinspektor Rahim Abdulhamid noogutab aeglaselt. Tema nägu näeb välja tuim, sugugi mitte selline, nagu ta mäletas seda mõnest varasuviseelt pehmest ööst napilt neli kuud tagasi, mehe nõtket keha, mis oli olnud otsekui lohutuseks ajal, mil riigis valitses pommiterror.

Mees osutab kaubikule ja ütleb: „Seal sees oli sadu liitreid verd. Juht oli verega kaetud, aga pääses tõsisemate vigastusteta.“

„Ja sina ajasid Mercedest taga?“

„Mis sõitis otse vereautole otsa,“ vastab Rahim noogutades ja jätkab: „Ma töotan nüüd narkoöksuses. Jälgisime Järvas paari tüüpi. Nad lipsasid garaaži tagauksest välja. Me jõudsime neile kannule ja surusime nad maanteele. Need jõmmid sõidavad kuradi halvasti, eriti kui sellise aine all on. Üks on kehvast seisus ja kiirabi viis ta juba ära, vaevalt et ellu jääb, ja seal sõidutatakse meie teist klobitud kangelast ravile sinu ja minu – mitte tema – vaevaga teenitud maksuraha eest.“

Nende pilgud saadavad kiirabiautot, mis järgmise tõkke poole suundub, samal ajal tuleb eravärvides autost välja kaks inimest, pruunide juuste ja kõvera ninaga mees ning kehvasti blondeeritud peaga naine, mõlemad neljakümnedates eluaastates, mõlemad ajahambast ja politseinikuameti tumedamate külgedest veidi puretud.

„Need on Rainer ja Maria,“ lausub Rahim. „Nad on kogenud paar, hüüdnimeks Rilke, miks, pole mul õrna aimugi. Koos moodustame narkoöksuses väikese eriüksuse. Ja see on Ankan Nova rühmast.“

Raineri ja Maria ilme väljendab lugupidamist. Nii et seda ikka endiselt on, pärast juhtumit, mis nende rühma vähe-malt sisemiselt kaardile tõi.

Ankan tervitab tulijaid lühidalt ja pöördub siis tagasi Rahimi poole: „Mida sa mõtlesid „sellise aine“ all?“

Rahim vahetab Rilkega kiire pilgu ja saab kinnitava noogutuse.

„Tule kaasa,“ ütleb mees ja suundub Mercedesse poole. Ta tõmbab kätte kummikindad ja avab õnnetusest pigem puutumata jäänud pagasiruumi. Kindad kleepuvad hüübinud vere külge ja vabanevad laksatusega.

Ankan vaatab alla suure kasti poole, kus on tõenäoliselt mitusada väikest siltideta pudelit ninaspreid.

„Algaja viis teha fentanüüli,“ lausub Rahim selgituseks. „Otsetee lühikese, aga plahvatusliku sõltuvuseni.“

„Fentanüüli?“ küsib Ankan.

„Sa tead, mis see on. Üheksakümnendate lõpust peale on seda Rootsis aeg-ajalt välja ilmunud, aga võrreldes teiste riikide ja eriti USA-ga, oleme seni pääsenud. Neid on praegu tabanud tõsiselt laastav fentanüülilaine. Aga võib-olla on nüüd ka meie kord.“

„Fentanüül on väga tugev opioid, eks?“

„Süntetiline opioid, mis on umbes viiskümmend korda tugevam kui heroiin. Tegelikult kuulub see meditsiini-maailma, seal on see alates viiekümnendate aastate lõpust üks tõhusamaid valuvaigisteid. Aga tasapisi sai fentanüül tänaval oma koha kõige raskemate narkootikumide seas. Hetkel on narkoringkondades veidi karmimad ajad kui tavaliselt. Meil oli eelmisel nädalal eriti vastik mõrv, piinamist ja kõike, jõukude tavalisest käekirjast täiesti erinev. Me ei tea siiani, kas see on päris fentanüül või mõni arvukatest analoogidest. Ehk siis keemilistest variantidest, mis on tihti veel tugevamad ja mõnel juhul isegi lausa seaduslikud. Seadusandlus ei jõua järele.“

Ankan noogutab aeglaselt. Asjad hakkavad ta peas ühenduma.

„Kas Hjulsta jõuk on sellega kuidagi seotud?“

Rahim silmitseb teda hetke. Siis lausub: „Ma olen kuulnud sinu ristiretkest Hjulsta jõugu vastu, Ankan. Kas sa tõesti arvad, et Anton Lindberg on nende käes?“

„Vasta lihtsalt küsimusele,“ sõnab naine karmimalt, kui oli plaaninud. Rahim raputab pead ja osutab laia käeviipega Mercedesele.

„Need tüübid kuuluvad Hjulsta jõuku.“

Ankan ei liigu paigast. Kas ta on just leidnud uue tee jõugu juurde? Fentanüüli kaudu?

Siis suruvad muud mõtted politseiga seotud kaalutlused kõrvale. Selged kehamälestused.

Ta heidab üle õla pilgu Rilke poole. Paar seisab mõni meeter eemal ja nad räägivad omavahel. Nii et ta kummardub Rahim Abdulhamidi poole ja sosistab: „Millal sa töö lõpetad? Kuidas oleks ühe joogiga?“

Mees silmitseb teda, ja see on esimene kord, kui Ankan ta seni nii kurnatud näol muigevirvet näeb.

„Sina jätsid mind maha, Ankan,“ ütleb ta. „Ja mitte just eriti kenal moel.“

Naine näeb ennast kõrvalt. See on üsna kasulik vaatepunkt. Ta seisab paigal ega ei leia sõnu.

Rahim vaatab oma täiesti punaseid kummikindaid ja ütleb: „Las ma pesen kõigepealt käed verest puhtaks.“